

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rândul cu litere garmond.

Împărăția lui Dumnezeu.

„Vină împărăția ta!”

IX.

— Articol final. —

Nu cunoaște, ori nu înțelege evangelia acea, care zice, că creștinismul e contrar tuturor influențelor provocatoare de plăceri și bucurii în viața omului. Scriitorul Kotljarevski spune în prefața cărții sale „Durerca lumii” următoarele:

Noua solie, venită din Ierusalim, a adus bucurie aceluia, cari au putut să se lapede de toate bucuriile vieții. I-a învățat să rabde și să suferă, le-a promis ca remunerație ceriul, aceea ce putea să ferească pe om, însă nu aici, nu pe pământ. Lumina cea vecinică și nestânsă a luminat pe ceriu pe seama creștinilor, dar nu prea putea să străbată până în valea plângerii a pământenilor. Și cu cât eră mai mare flacăra credinței în inima omului, cu atât mai puțină bucurie îi făcea privirea ce o arunca el asupra văii pline de năcazuri a lumii acesteia păcătoase. Să ne aducem numai aminte de ideile ascheților din primele veacuri ale erei creștine, de cele din evul mediu, apoi de rigorozitatea religioasă în mișcările de reformațiune, și vom înțelege, că bucuria față de Dumnezeu n'a fost nici odată bucuria față de viață.

Așa scrie Kotljarevski. Și același autor scrie numai cu două pagini mai în urmă acestea: „Epoca primelor veacuri ale creștinismului și epoca mișcărilor de reformațiune au devenit însemnate prin dezvoltarea direcției pesimiste cu privire la aprecierea lumii. Temerea de cel rău în lume eră atât de mare între oameni, și recunoașterea păcătuirii proprii atât de puternică, încât orice bucurie de viață, ba chiar și cea mai inocentă participare la bucuriile vieții, la frumusețile ei, eră lucru fără preț, iar omul, conștiu de neputința și de păcătoșenia sa, consideră existența sa pe pământ, nu ca scop, ci ca punte de trecere la altă existență cerească, la o viață lipsită de năcazuri. Adâncit în vecinicia vieții viitoare, pentru om n'a avut nici o importanță și nici un farmec existența sa trecătoare de pe acest pământ.”

O astfel de judecată adusă asupra caracterului creștinismului e însă falsă cu desăvârșire. Înțelegerea corectă a învățăturilor din evanghelie are să ne convingă, tocmai din contră, despre aceea, că dintre toate sistemele filozofice și religioase, nici unul nu ne întinde o vedere atât de clară și de plină de bucurii a vieții și a lumii, ca cel creștin. Predica Mântuitorului se începe și se termină cu invitarea tuturor celor obosiți și împovărați, ca să ia parte la bucuria cea mai completă. La cina cea de taină Cristos înșirând rezultatele activității sale de trei ani de dascălie, vorbește astfel: „Acestea am grăit vouă, ca bucuria mea între voi să rămână și bucuria voastră să se plinească.”

(Ioan, 15, 11). Și dacă în evanghelie se vorbește de multeori de cruce, suferințe, de inevitabilitatea năcazurilor ce-i așteaptă pe învățăceii lui Cristos, — toate acestea nu sunt lucruri neîncunjurat de lipsă pentru atingerea împărăției lui Dumnezeu, ci formează numai rezultatul împotrării față de ea din partea împărăției deavolului. Apostolul Pavel scrie către Corinteni așa: „Între voi pot să fie și *eresuri*.” (Corinteni I 11. 19). Nu e vorba deci de o necesitate dorită, ci de o inevitabilitate tristă. Calea spre adevăr e grea. Trece peste greșeli și rătăcirii. Certele sunt de neevitat, și tot așa și divergențele de păreri. Calea spre împărăția lui Dumnezeu e la fel. Nu poate fi parcursă, fără să fie simțiți spinii ei. Răul e puternic în lume. Fără luptă nu poate fi învins. În luptele pentru iubire și adevăr, răul (deavolul) pune în mișcare toate mijloacele răsbunării. Suferințe, torturi fizice și morale, tot ce se poate contempla sub numirea de „*cruce*”, sunt aici lucruri inevitabile. Și marele martir de pe Golgota nici nu le-a retăcut acestea. „Dacă m'au prigonit pe mine, au să vă prigonească și pe voi”, — spunea el învățăceilor.

Însă aceste prigoniri să nu ne întunece de loc speranțele luminoase. Ele nu vor putea să nimicească opera odată începută, ori să impedeze ridicarea împărăției lui Dumnezeu. Precum întunecimea nopții dispare când răsare soarele, așa dispare și răul din calea puterii binelui. Negura de asupra mlăștinilor și fumul grămezilor de gunoarie aprinse poate câte odată să ascundă pe vreme scurtă splendoarea soarelui, dar vremea trece, vântul resfiră negura și fumul, iar ceriul lucește de nou în vecinicia sa frumusețe. Fățarnicia, minciuna și volnicia au făcut, ca creștinismul să fie răstignit pe Golgota, să fie închis în mormânt, sub piatră grea, mormântul să fie sigilat, și străjeri să fie puși la mormânt, pentruca în răutăcioasa beție de bucurie să serbeze învingerea asupra creștinismului. Dar n'au trecut decât două zile, și triumful acesta s'a prăbușit. *Cristos a înviat, și cu el a înviat binele și adevărul.*

Nu există putere atât de mare, ca ea să poată învinge de tot adevărul. Nu există stavilă, care pentru veacuri să impedeze dezvoltarea și lățirea triumfătoare a iubirii creștinești. Ce poate deci să fie mai clar și mai plin de bucurie pentru noi, decât această credință în triumful adevărului, al iubirii și al binelui? Oamenii stăpâniți de această credință vor privi cu însuflețire în fața morții, vor urcă cu inima plină de bucurie rugul aprins, și executați de mâinile călăului vor zice: „Mai bine să suferim cu dreptii, decât să ne bucurăm cu cei nedrepti.”

În convingerea, că ideea vecinului adevăr dumnezeesc are să triumfeze, își găsește ei recompensa pentru asupriri și neșecurile personale. Să ne gândim la catacombele vechilor creștini. Oasele miilor de martiri zac în ele, martiri tăiați

în roată, sfâșiați de animale sălbatice, arși pe rug, etc. și din toate expunerile sfinte de pe pereți și de pe morminte, nu se poate vedea nimica, ce ar dovedi suferințele în viață ale defuncților, ori frica lor de moarte. Porumbi blânzi, păstori buni, meluși, flori de câmp și loze de vie, — așa sunt zugrăvite icoanele acelea aducătoare de pace și de bucurie! Pe calea aceasta, sub boltiturile mormintelor, singuraticile suspine dureroase ale celor mai mari martiri s'au prefăcut în imn de bucurie asupra triumfului iubirii. Zorile revărsate asupra lumii din ziua propoveduirii evangheliei au făcut, ca creștinii să uite toate durerile și toate neșecurile. Ei știau, că împărăția lui Dumnezeu trebuie luată cu puterea, că ea poate fi atinsă numai cu multă greutate și după mari jertfe, și că numai cei ce folosesc forțe mari pot să o iee în stăpânire, și tocmai de aceea, oamenii aceștia nu s'au spăriat de lupte și de suferințe. Fiecare lacrimă vărsată, fiecare strop de sudoare, însemnă un pas înainte spre împărăția lui Dumnezeu, și aceasta eră o remunerare insutită pentru ostenelile lor. Căci precum artistul genial, care vede cum lutul primește în mâinile sale forma dorită, iar în statua contemplată ideea sa primește viață, o stăpânit de sentimentul încântării, așa și muncitorul întru lățirea evangheliei, schimbând viața după forma dată de Mântuitorul, găsește în aceasta un izvor nesecat de deliciozitate.

În asemănare cu această bucurie de viață a creștinilor, cât de mizerabilă și de neînsemnată ne pare bucuria de viață din lumea antică, care se încunună cu flori și-și aranjă bahanale! Și cum ar crește de altă parte mulțămirea, cu ce valuri puternice ar cuprinde ea lumea întreagă, dacă în inimile tuturor oamenilor s'ar instăpâni împărăția lui Dumnezeu, în întreagă mărime și putere!

În regiunile polare soarele se arată numai câteva săptămâni în fiecare an, și totuși ajunge, ca razele sale să dea viață nouă pământului. Ca un covor des acopăr plantele diferite pustietățile Sibiriei de Nord, și milioane de paseri vin de se ascund prin ele, și turme de animale vin să le pască. Dacă soarele ar rămâne mai mult și pe aici, în câțiva ani o bogată vegetațiune s'ar dezvoltat, s'ar ridicat sate și orașe, cu pământ roditor și cu pășune bogată pentru vite.

Așa stăm și cu viața noastră. Dacă *iubirea și adevărul*, propoveduite de Cristos, n'ar fi numai oaspeți rari în inimile noastre, n'ar revărsa lumina numai din când în când și în mod trecător, ci ar deveni principii fundamentale, puteri motrice permanente: atunci soarele bucuriei celei mai luminoase ar strălucii deasupra lumii, fără să mai apună, atunci *inima omului ar fi prefăcută în împărăția lui Dumnezeu!* Căci aceasta e împărăția lui Dumnezeu. Să *vină* deci împărăția ta, Doamne, Amin!

Din parlament.

Discursul deputatului Dr. Stefan C. Pop rostit în ședința din 6 Decembrie a dietei ungare. (Urmare).

Încă dacă s'ar zice, că interesele superioare ale erarului reclamă aceste măsuri, — cu inimă grea, ce-i drept, dar tot s'ar împăca omul cu ele, crezând că în sfârșit cel puțin statul are vre-un folos din ele, se întărește și apoi va putea ajutură cu atât mai viguros ținutul acela. Dar, On. Cameră, neomeniile ce se fac acuma se fac toate în detrimentul și cu paguba erarului; erarul n'are din toate acestea nici un pic de venit; comunele acestea prin erar se ruinează cu desăvârșire.

On. Cameră! Oamenii aceștia și în ziua de azi capătă pădure și lemne de lucrat. Dar cum? Toate pădurile erariale sunt date pentru exploatare, înțeleg pădurile aparținătoare circumscripției Câmpenilor, Gilăului și Beleșului. Acestea sunt date acum spre exploatare unor firme străine, cari cu puterea roburitului nimicesc tot, așa că peste 3—4 ani țărani nu vor mai avea un singur lemn de lucrat. Erarul este acela, care dă pădurile în exploatare luând astfel din mâinile bietului popor posibilitatea de a trăi. Acum dacă poporul se duce la antreprenor, firește că acesta n'o să-i dea lemn bun, căci lemnul cel bun îl lucrează și furnizează el însuși, ci dă de cel rău, pe care numai cu muncă uriașă îl poate lucra și apoi cu greutate enorme îl transportă peste surpături la Aiud, A.-Iulia sau Cluj, dacă vrea să-l pună în vânzare. Firește la oraș i-se spune că marfa e proastă, nu i-se poate da prețul pe care-l cere, e nevoie deci să vândă cu un preț așa încât abia își acopere transportul.

Ce se petrece așa dar acolo — să-mi dea voie d. ministru să o spun aici pe față — ce se petrece acolo unde erarul dă pădurile în exploatare? Se fac abuzuri ne mai pomenite. În munții aceia gornicul este un adevărat vicedumnezeu; îi merge mult mai bine decât unui membru dela Curtea de Cassație, care stă gârbovit în mijlocul mormanilor de dosare. Acordul gornicului poruncește, căci legea i-a acordat puterea cea mare, de a invoca numai jurământul său de gornic și a băga pe ori-cine în temniță, pe când până și Aprobatele și Compilatele spun, că trebuie să fie trei martori clasici, cinstiți, pentru ca cineva să poată fi osândit... Dar acum, în epoca luminei, când probele trebuie cumpănite cu cea mai mare grijă, acel om incult — căci gornicii se ridică la acel post de regulă dintre țărani — are o putere atât de mare, încât cu simpla invocare a jurământului său, poate să-i ia omul sărac și ultima bucată din gură.

Cum procedează domnul gornic, când dă permisiune să se taie lemnul pentru care se cere permisiune specială? Regret foarte mult că sunt silit a desfășura aici asemenea lucruri, dar le-am auzit cel puțin de la o sută de oameni: „Vrei să duci lemne din pădurea erarială? — așa grăiește el către acel nenorocit țaran — „atunci o să-mi transporti cu vitele tale fânul, ori să-mi cosești o zi”. Ori îl forțează la alte servicii de felul acesta.

Nu mai pe calea aceasta anevoioasă poate bietul om parveni să obție permisiunea de a tăia lemne, că merge d. e. ca căpău la vânătoria domnului gornic ori îi cosește, ori își pune vitele la jug, să-i care fânul, și chiar și după ce a fă-

cut aceste servicii, de cele mai de multe ori se întâmplă, că mergând după permisiune, onorabila doamnă, soția gornicului îl primește cu cuvintele, că „gornicul nu este acasă”. — „Dar uite tocmai acum vine târgul, așa vrea să duc lemnele acelea, fă bine și mi le măsoară, să le pot duce”. — Și trebuie să facă din nou alte servicii, pentruca să meargă gornicul, să-i asigneze lemnele și să capete țidula. În astfel de împrejurări își cațără el lemnele pe cari le transportă din pădure, le lucrează și le duce la târg. Dar pe ce drumuri! De ce? Fie că comitatul, care în casează 6 și 3 coroane dela omul acela sărac, sub titlul de prestațiune de drumuri comitatene, nu repară nici un drum, așa că e nevoit a-și face rost de boi, pentruca să transporte lemnele cel puțin până la Câmpeni. Iată ce calvar trebuie să urze bietul om până ce poate să-și ducă la piață marfa!

M'am dus, On. Cameră, la mai multe case (Să auzim! O voce din dreapta: În cercul D-Voastră?). Pardon, nu în cercul meu; acolo candidatul partidului D-Voastră nici n'a avut contracandidat. Nu mă acuzați că vorbesc, că fac agitație, căci e vorba de o comună, care nu aparține cercului meu și mult m'as bucură, dacă deputatul acestui cerc ar ascultă cuvintele mele și să la combată dacă le poate: să dovedească că mint (Voci în stânga și stânga extremă: Cine e acela?) Nu știu; mi-se pare Thorozkai (O voce în stânga: Nu Juriga?) Dacă aceasta pentru D-Voastră este o glumă de bun gust, nu vi-o iau în nume de rău.

Am umblat din casă în casă. Poporul locuiește în mici colibi. Nu este în preajma casei absolut nimic. Pustietate peste tot locul. Nu poți găsi nici măcar un purceluș decât la a 30-a, 40-a casă. Am intrat în tr'o odaie și mi-a venit amețeală de puțtoarea ce m'a izbit. Am intrat cu repros: De ce nu deschideți fereastra, să intre aerul cel bun, ce este pe aici. Mi-s'a răspuns: „Vezi pruncul acesta, n'am cu ce-l acoperi, dacă deschid ușa, intră frigul și se prăpădește”. — Eu am zis: „Dar n'aveți aici pădurile, aveți de unde aduce niște găteje!” — El însă zice: Dacă eu aduc găteje și va ieși fum pe horn, numai decât va veni domnul gornic și mă va pedepsi, căci cea dintâi întrebare a lui este, cum de am îndrăznit să aduc găteje fără țidulă? Nu numai atât, dar nici pe copii nu-i rabdă să strângă găteje fără îngăduință și țidulă.

Stările acestea există, domnilor, dar stările acestea nu sunt vrednice de noi. (Mișcare. Rakosi Victor face o întrerupere.) Domnul Rakosi, pe cât știu eu, se indeltnicește și cu poezia și poate știe, că domni cei mari de câte ori calcă legea și apoi se scuza cu necesitatea extremă sau cu altoeva. Dar omul cel sărac, ajuns la nevoia extremă vrând să nu înghețe, tot e constrâns a respecta legea riguroasă;

FOIȘOARĂ.

Scrisoare din Budapesta.

„Concertul societății „Petru Maior”
(2/15 Dec. a. c.)

Nici odată având să scriu despre vre-un lucru românesc, nu m'am găsit în o situație mai penibilă decât de astădată, când vreau să spun câteva vorbe despre concertul societății „P. Maior” din Budapesta. Nu știu pe cine să laud și pe cine să nu laud, nu știu să acoper anumite lucruri, sau să le scot în vileag. Dela început îmi dau seamă, că tocmai din această pricină aceste câteva rânduri ale mele n'o să aștept aprobarea tuturor.

Societatea „P. Maior” a dat în 2 Dec. un „concert”. În realitate a fost mai mult decât atât. A fost „ședința festivă” a societății, cu cuvânt de deschidere, cu disertație și cu cântări. Ba a fost și mai mult decât atât! De astădată a cântat pentru întâia oară în Budapesta un cor mixt, alcătuit din mai multe doamne și domnișoare și din studenți. Deci un lucru și nou și frumos. Trebuie să li-se aducă pentru aceasta mulțămite călduroase acelora cari au stăruit pentru întruparea acestui cor și pentru primul lui debut atât de frumos. Dl Dr. Leonida Domide, medic în Budapesta, și dirigent al coru-

trebuie să-și scoată țidulă, pentru ca să nu-l șicaneze. Chiar și fetița cea mai mică e pedepsită, dacă aduce din pădure smeură sau mure, și de multe ori o escortează în mod infam.

Iată tabloul aceluși ținut, unde erarul este fericitul proprietar de pământ și unde erarul sancționează astfel de proceduri. Declar în modul cel mai sincer, că nu acuz pe actualul guvern, ci din contră dela el aștept îndreptarea. Domnul ministru a binevoit a ne spune, când i-am adus la cunoștință datele acestea, să ne ocupăm cu conaționalii noștri în direcție economică, (Vii aprobări), dacă nu mă înșel a zis'o aceasta la 24 Iulie 1906 — și că dacă vom descoperi gravamine în ramura economică, să le arătăm și „eu promit, că nu vom refuza a remedia răul”. (Aprobări). Socot, că am citat corect. În asemenea împrejurări mă adresez cu deplină încredere d-lui ministru.

Dar, on. cameră, asta încă nu-i nimica. (Ilaritate.)

Eber Antal: Increderea nu-i nimica?

St. C. Pop: D-voastră puteți să trageți la îndoială declarațiile ori cui, eu unul nu trag la îndoială declarațiile colegilor mei, căci dreptul acesta nu-l am. (Aprobări). Se poate, că erarul va proceda de acum înainte mai corect, până acuma însă s'au trimis oameni absolut nepricepători, cari sufer de grandomanie și vreau să facă peste tot locul același lucru. Ei socot că ceea ce este bun pe pusta unguerească va fi bun și pe coastele munților și au început cu grădinile de plantații și pe unde nu sunt șanse de rezultat.

În iertașuri — accentuez că acolo nu este decât brad — unde după ce s'a stăruit, se face o pășune excelentă, nu s'a permis pășunatul pe motiv că vitele devastează arborii tineri, deși în timpul din urmă erarul s'a convins în urma practicii țărănești, că din contră tocmai trebuie lăsate vitele în plantațiile de brad, căci tineri brazi numai așa vor prospera. Până acuma iarba cea mare, care crește din belșug, a copleșit plantațiile, apoi a venit zăpada, și plantația s'a mucețit și a pierit. Acum, după ce comuna au sărăcit, erarul s'a convins că așa este și pe ici-colo permite pășunatul. (Contraziceri și șgomot.)

Va urma.

Din protopresbiterate.

Conferența preoțască în tractul M.-Oșorheiu.
Gernesig, 11 Decembrie n.

Trăim timpuri grele și zi de zi avem tot mai mult să luptăm pentru a ne apăra școala și biserica străbună, puterile prin cari își susține și își va susține și în viitor viața neamul nostru.

Că ce mare pierdere e pentru noi Românii apunerea și numai a unuia dintre acești doi factori însemnați ai vieții noastre naționale, mai tare o simțim noi, cei

cari trăim între străini și suntem cu totul copleșiți de ei.

Odinioară în cele mai multe comune de ale noastre, și mai mici și sărăcuțe, erau școli confesionale cu câte un învățător îmbrăcat în ciocareci și cu puțină învățătură, dar acești oameni simpli totuși au ținut legea noastră neatinsă de credințe deșarte și limba ne-au păstrat-o curată și ferită de multe întortocheri străine și de cuvinte schimonosite, — prin aceea, că au învățat pe fii neamului nostru a se ruga și a preamări pe Dzeu în limba noastră și a cetii în ciasloave și celelalte cărți bisericești.

Inchizându-se în zilele noastre aceste școli, bietele comune au rămas fără învățătură în limba lor, fiind silite a-și trimite copiii la școli străine, în cari tinerele mlădițe se altuiesc cu mlădițe sălbătice de firea lor, de aici apoi provine răul, că fructele pe cari le produc aceste mlădițe încă sunt sălbătice: acești copii, crescuți străini de biserică, credință și limba noastră, sunt din fire răutăcioși, oameni fără credință, indiferenți față de legea lor străbună, nu mai știu limba lor maternă, în căsătorie își iau ființe de altă lege și naționalitate și zi de zi vin la preotul lor cu martori să declare, că își părăsesc legea, pe care n'o înțeleg și puțin o pricep.

Spre ilustrarea acestei aserțiuni pot aduce mai multe exemple, dar de astădată mă voi mărgini numai la un singur caz, care pe mine mai mult mă interesează, la comuna bis. Curtfaia unde de vre-o câțiva ani nu mai avem școală. În această comună astăzi generația tineră nu-și mai știe limba, și mai mare e mila, când la spovedanie, botez și alte acte religioase își vin ființe cu cari nu te mai poți înțelege, ba nici cruce nu-și știu face.

Dar să trec la obiect. Conferența preoțască anuală a tractului nostru Murăș-Oșorheiu s'a ținut la 9/22 Nov. a. c. în comuna bisericească Sânger.

I-a premers serviciul divin îndeplinit de parohul Nicolae Motora din Sânger și Parteniu Mateiu din Coronca, invocarea Duhului sf. din partea d. protopresbiter tractual S. Rusu, parastasul pentru citorii și binefăcătorii bisericii gr.-or. din loc și predica ocazională: „Despre însemnătatea bisericii gr. or. în general și în special despre însemnătatea edificării unei biserici noi în comuna Sânger în locul celei vechi de lemn ruinată și strămtă”, ținută de Pavel Suciu paroh în Gernesig.

Terminându-se actul religios preoțesc însoțit de mulțimea poporenilor din loc se întrunește în școala de stat unde prezidențial conferenței protopresbiterul Stefan Rusu, deschide conferința cu următoarea vorbire:

„Onorată conferență preoțască! Istoria bisericii noastre, care este mărturia cea adevărată despre perzcutările la cari a fost expus poporul nostru gr. or. și

în special conducătorii poporului, adev. preoții, ne este o dovadă deplină, cumcă chemarea preoțască a fost totdeauna grea și împreună cu multă responsabilitate înaintea lui Dzeu și a oamenilor.

„Fost'au timpuri, când în patria noastră nu se suferă altă religione, decât aceea a domnitorului. De aici proverbul: „Cuius regio eius religio”. Cu toate acestea cu felă putem zice, că preoțimea creștinii și în fruntea lor arhierii au arătat o tărie exemplară în mijlocul nenumăratelor asuprii și au rămas neclățiți în religione și naționalitate”. (Șaguna Irt. bis. p. 123.)

Grea a fost chemarea preoțască în toate timpurile, însă mai grea și mai mult simțitoare este ea astăzi, când o mulțime de curente bolnăvicioase tind a lăși și printre credincioșii noștri indiferentismul religios, pentru a-i instrăina de biserică. Pentruca însă sarcina cea grea ce zace asupra fiecărui preot să o poată suporta mai ușor, ni se dă ocaziune a ne întruni în fiecare an odată în conferințele noastre preoțesti pentru a ne consulta despre împlinirea chemării noastre grele.

Instituțiunea conferințelor noastre preoțesti introdusă la noi și pusă în practică din partea Escel. Sale Înalt Preasfințitul Domn Ioan Mețianu, arhiep. și metropolit, are chemarea ca să ne întrunească pe toți preoții la o lucrare comună.

Prin introducerea acestei instituțiuni ni se dă ocaziune, ca în fiecare an odată să ne comunicăm ideile pe cari în urma studiului și a experienței în ale bisericești, le am aflat a fi bune și folositoare pentru dezvoltarea vieții noastre bisericești, prin faptul, că aici ne instruăm unii pe alții, și ne îndemnăm la lucru. Deci obiectul de predilecțiune al fiecărui individ de ori ce stare socială ar fi, trebuie să-l formeze munca. Scriitorul german Schiller zice:

„Arbeit ist des Bürgers Zierde, Segen ist der Mühe Preis” („Munca este decorația cetățeanului și binecuvântarea este răsplata ostenelelor.”)

Sf. Ioan Gură de aur zice: „Dzeu din început a dat omului ca tovară, munca nu atât din răzburare sau spre pedeapsă pentru neascultare, ci mai vărtos spre a-l face înțelept și a-l educa”.

Cât privește însă ce ce trebuie să facem și cum să lucrăm, aceasta ni-o arată însăși pozițiunea sau chemarea noastră socială.

De ești preot cugetă la înalta chemare și predică poporului cuvântul lui Dzeu povățuindu-l și îndrumându-l în calea binelui și a adevărului. Marele dascăl al bisericii ortodoxe, episcopul Ilie Meniat, propaga mereu de pe amvon cea sublimă axiomă, că: „Nu are corpul atâta trebuință de nutremânt, pe câtă are spiritul de cuvântul lui Dzeu...”

Cuvântul lui Dumnezeu însă nu e alta decât lumina, perfecționarea, in-

lui primească mulțămirile tuturor oamenilor recunoscători!

Cu atât mai vărtos, că acest cel dintâiu pas pentru înjghebarea unui cor mixt permanent s'a făcut sub bune auspicii. Cele două cântări „Fântâna cu trei izvoare”, de Dima și „Brumărelul”, de Murășan au putut dovedi oricui (care era de față, deci nu prea multora) aceasta.

Frumoase momente a procurat tuturor celor ce au cercetat acest concert, cântările cântate de dșoara Valeria Papp, care de mai mulți ani încoace a ridicat prin cântările dsale nimbul concertelor românești din Pesta. E o artistă desăvârșită, și nu eu voiui putea fi acela care să-i pot aprecia și prin cuvinte calidățile artistice eminente.

Trebuie să o auzi pentruca să te poți convinge că nu prea poți auzi așa ceva la concertele noastre românești de pretutindena.

În ariile clasice ca și în cele populare românești, în cari își depune tot sufletul, dșoara Papp s'a arătat în adevăr așa precum îmi închipuiam eu că este, atunci când ceteam prin gazete elogiioase dări de seamă despre concertele dsale.

Trebuie să amintesc cu multe și frumoase cuvinte de laudă prestațiunile muzicale ale dlui Vasile Drumariu, un virtuos în violină, membru al orchestrei „naționale” din Budapesta. Dl Drumariu e fiul unui avocat din Sătmar și până

acum n'a avut ocazia să învețe românește. Nu știe de loc românește, parte pentrucă în sinul familiei n'a învățat graiul strămoșilor săi, parte pentrucă de când e aici n'a venit în atingere cu Românii. Ce noroc mare ar fi dacă s'ar găsi cine să-l scape pe acest Român, care se simte Român, dar care nu știe nici o vorbă românește, din ghiarale străinismului. Ar fi un mare câștig național, pentrucă dl Drumariu e un violist de forță. Din 1600 de concurenți la orchestra națională de aici, dânsul a fost printre acei puțini cari au ajuns pe baza meritelor în acea orchestră. Dacă s'ar găsi vre-un Român, care să-l ducă de aici acolo unde ar putea deveni ce ar trebui să devie, am avea de sigur pe unul dintre cei mai străluciți artiști ai noștri. Altcum dăm și de astădată acelora, cărora nu le suntem datori cu recunoștință, un tribut din cale afară de mare. De aceea suntem noi totdeauna săraci în toate, pentrucă din pricina noastră suntem osândiți a lăsa ca străinul să ne fure belșugul!

Mai amintesc, că între debutanții dela acest concert este și dl St. Mărcuș elev la un conservator de aici și student în drept, care ar voi să se dedice teatrului. Are o voce de tenor puternică și nici școala nu-i lipsește. Dacă va avea și voință, pe care să o aibă toți aceia cari voiesc să pornească un apostolat, va putea să aducă foloase prin cariera sa, și a nume nu acelora, în ghiarale cărora ar

putea cădea, dacă nu va băga bine-bine de seamă.

Dl Mărcuș a avut rolul „Brumărelului” și a răspuns bine dșoarei Papp, „Floarea garofițe, răsărită 'n grădinața”. — Atât despre concert.

Din ce n'a fost concert în acest concert, trebuie să amintesc frumosul cuvânt de deschidere al prezidentului societății dl P. Nistor, care a spus o mulțime de lucruri ideale, ca d. e. că ar fi de dor ca să fie o legătură mai strânsă între dentați și colonia românească din Pesta, ca să vie Românii din Pesta la ședințele literare ale societății. să vie în localurile societății și să cetească jurnale și reviste, sau să fie toți studenții români, ce n'ar fi greu să fie: membri ai societății „P. Maior”. Căci e trist, când abia 30% diu studenții români se fac membri acestei societăți, care are păcatul de a nu avea un biliard, cărți de joc, săbii de duel și alte astfel de lucruri indispensabile unei societăți culturale.

În conferența sa despre „Primăvara literară” (în Ardeal) dl Constantin Bucșan a analizat în conture largi ultimii ani din literatura noastră de aici, atrăgând atenția îndeosebi asupra celor doi scriitori mari, cari și-au luat sborul din sinul societății „P. Maior”: O. Goga și I. Agârbiceanu. A fost o conferență potrivită cu această ședință festivă și cu o mare parte din publicul ascultător.

struirea, nobilitarea, cu un cuvânt: cultivarea spiritului așa ca el, acest spirit nemuritor să se apropie după putință de însăși perfecțiunea spirituală — de Dumnezeu.

Dacă divinul măiestru al religiei, Cristos propagă: „Sufletul este care produce, vivifică, fericește, iar trupul nu plătește nimic... ce alta căutăm noi, ceice ne silim a instrui și nobilita spiritul omesc, partea cea nemuritoare din ființa noastră, așa ca să devină productiv pentru societatea omenească, așa ca să nu rămână un pom, ce nu produce fructe, care se taie și în foc se aruncă?”

Cum însă un pom natural oricât de mult cultivat la rădăcina lui, dar nenobilitat prin altoire, va produce totdeauna numai poame rele, ori va rămâne cu totul neproductiv: așa un spirit oricât de mult instruit, dar needucat, nenobilitat prin cuvântul lui Dumnezeu, nu va produce acele fructe, cari sunt folositoare societății omenești: fructele carității creștine, fructele ce isvorând din iubire produc pace și fericiere în societate, ci produce fructele viciului ori în cazul cel mai bun va rămâne un spirit mort neproductiv.

Pentruca spiritul nostru să nu rămână spirit mort și neproductiv, datorința noastră este să-l cultivăm pe toate căile și prin toate mijloacele posibile.

O cale sau un mijloc foarte bun pentru a ne nobilita spiritul ni-s'a dat prin intuițiunea măreață a conferențelor noastre preoțești.

Aici trebuie să aducem toate experiențele noastre și bune și rele cu scopul ca cele bune să le perpetuăm, să le generalizăm, să le perfecționăm; iar pentru delăturarea celor rele să căutăm căile și mijloacele cele mai bune, cele mai salutare.

Astăzi când forța brachială a popoarelor este înlocuită cu o altă forță — cu arma științei, a luminei, a culturai, datorința sfântă ni-se impune, ca noi să ne sfățuim și în frățească dragoste și sinceritate să ne spunem păreriile și împreună să ne cugetăm la căile și mijloacele cari ne vor asigura nouă și poporului încredințat păstoririi noastre — înaintarea în cultură, în bunăstare și avere.

După aceste declar. conferența preoțească anuală a tractului nostru M. Oșorheiu deschis. (Va urma.)

NOUȚĂȚI.

Inmormântarea parohului Mih. Cândea din Avrig. Marți în 28 Noemvrie v. a. c. s'a îndeplinit cu mare solemnitate înmormântarea parohului Mih. Cândea din Avrig. Răposatul paroh în etate de 79 ani a servit la altarul Domnului cu credință 54 ani. Bunul Dumnezeu l-a învrednicit cu 15 copii, dintre cari 9 încunjurau cociugul, între aceștia și protopresbiterul Ioan Cândea. Soția răposatului după o viață conjugală de 58 ani a rămas văduvă și sfârșită de greutatea bătrânețelor. Actual înmormântării l'a îndeplinit as. consistorial Mateiu Voileanu însoțit de 14 preoți din tractul Avrigului. Reprezen-

Deci toate bune, își va zice fiecare care va citi aceste rânduri. Cântări frumoase, cor mixt, discursuri și conferențe la locul lor, deci toate în ordine.

Decât a mai fost și altceva. A mai fost și public puțin, imens de puțin. Puțină „inteligentă” din Budapesta, nici un deputat român din cei 14, nimenea din partea bisericeii, universității (3 catedre de limbă română), Poporului Român (care se duce), puțin, foarte puțin din acei 2000 de Români din Pesta. Studenți destul de puțini. În schimb au fost mulți studenți sârbi, cari parecă anume au voit să ne dea o lecție despre ce au ei și despre ce nu avem noi totdeauna când trebuie, despre solidaritate.

În general, sub acest raport, lucruri foarte slabe, cât se poate de slabe. Nu ne putem felicita nici decăt.

Și când te gândești, că în timpul din urmă se trimbiță în lung și în larg unitatea culturală a tuturor Românilor, cu atâta emfază, cu atâta lipsă de rezervă, de parecă ai avea-o realizată înaintea ta!... Nici mai mult, nici mai puțin, ci unitatea culturală a tuturor Românilor. Ce vorbă luată în deșert. Când nici cei mai culti dintr'un singur oraș nu înțeleg să fie uniți prin cultură!

Correspondent.

tanța com. bis. ev. luth. din Avrig s'a prezentat corporativ în frunte cu parohul Witstook. După terminarea serviciului prescries asesorul M. Voileanu rostește o pătrunzătoare vorbire. Bun cunosător al bibliei d-l asesor deschide cartea Facerei și înduioșează pe ascultători cu momente din viața bătrânului Iacob. Trece apoi la cuviosul Tovie cu vederea ochilor împăinginită, ca și repositul și citează porunca aceluia, dată fiului său pe patul de moarte: „Fiule de voi muri îngroapă-mă și să aibi grije de mamă ta, cinstește-o pe ea în toate zilele vieții tale și fă ce-i va plăcea ei și să nu o mănești pe ea. Aduți aminte fiule, că multă durere a avut cu tine în păntece, iar când va muri îngroapă-o lângă mine într'o groapă.” (Cartea lui Tovie cap. IV. stich 3. 4.) Ceremonialul din biserica noastră, când se îndeplinește cu acuratețe și rigoare, este înălțător. Disciplina impune! Preoții slujitori toți, unul ca unul, s'au dovedit buni tipicari și buni cântăreți. La înmormântare a fost de față întreg poporul, bărbați și femei, elevii de școală, iar dintre străini mai mulți cunoscuți și prietini ai familiei Cădea. După terminarea serviciului, oaspeților și poporului li-s'a servit pomana obicinuită. Dumnezeu să l'azeze cu dreptii!

O faptă frumoasă, a săvârșit sinodul extraordinar al bisericii sf. Nicolae din Brașov. ținut în Dumineca trecută. Comitetul bisericii a înțeles de mult că aceste biserici îi stă în putere să ajute școlarele noastre din Brașov, cari luptă cu mari neajunsuri financiare. De aceea a propus sinodului să voteze o subvenție de 25 mii cor. pe lângă cele 25 mii de până acum ridicând astfel subvenția anuală la 50 mii cor. După o discuție îndelungată propunerea comitetului s'a primit cu unanimitate. Laudă și cinste li se cuvine tuturor aceluia cari au dus la împlinire această măreață jertfă pe altarul școlarelor noastre din Brașov.

Sf. Andrei în Arad. În capela seminarială din Arad a fost sărbătorită această zi cu deosebită cinste. S'a servit liturghie și parastas pentru fericitul metropolit Andrei. S'a ținut apoi o ședință festivă în care prof. S. Secula ținut o înșuflețitoare cuvântare, clericul Sârba a citit o disertație, iar corul a cântat imnul marelui Andrei.

† Elefterie Petrescu, preot în Craiova, unul dintre preoții cei mai harnici ai României, director al mai multor ziare și președinte al asociației ziaristilor din Craiova a încetat din viață în vârstă de 61 ani.

Teatru în Brașov. Ungurii din Brașov au pornit acțiune mare să ridice un teatru în oraș. Au început colectă, guvernul i-ar fi asigurat de ajutor iar dela oraș speră să capete loc în cinste.

Dela poșta. Oficial poștal din Sibiu avisează public, că Duminecă în 23 Decemvrie n. se primesc pachete ziua întreagă, dela 8—12 dimineața și dela 2—6 după amiază.

Învățătorii din România încă au pornit acțiune pentru ridicarea salarelor. Au înaintat ministrului de instrucție un memoriu motivându-și justa cerere cu faptul că au misiunea cea mai grea și sunt cei mai rău plătiți.

Expoziție în Berlin. Sub patronajul reginei României s'a deschis în Berlin o expoziție de cusături și țesături românești. Un ziar din Berlin laudă mult această expoziție, care a atras atenția publicului în măsură însemnată. Ziarul respectiv crede că lucrurile acestea românești se vor răspândi prin Germania.

Capitală nouă. Mai mulți deputați ai scoupcinei din Muntenegru au făcut propunere ca să se mute capitala principatului din Cetinje la Danilovgrad, deoarece orașul Cetinje are multe neajunsuri, teritoriu mic, lipsă de apă, comunicație grea și n'are condițiile ce se recer unei capitale. Propunerea se va discuta.

Pădurile universității săsești În sesiunea încheiată Vineri, reprezentanța universității săsești a primit ofertul societății ungare-italiene din Fiume, pentru exploatarea de păduri, cu privire la darea în exploatare a pădurilor celor șapte județe. Societatea numită a oferit, cum se știe 18 milioane coroane. Venitele acestui capital se vor întrebuiți în cea mai mare parte spre scopuri culturale. Va primi și consistorul nostru arhidieceșan câte 64.000 coroane la an, pentru ajutarea gimnasiunii gr. ort. din Brașov și a școlarelor de pe fundul regiu

Regele Svediei e bolnav greu. Guvernarea țării a luat-o în mână moștenitorul.

Reposul de Duminecă se va observa de aci înainte și la poșta. Ministrul de comunicație a dat un ordin de curând prin care spune că de aci înainte nu va mai îndeplini poșta nici un fel de immanuare în zile de Duminecă și sărbătoare.

Șezători pentru copii. Revista „Amicul Tinerimei” din București aranjază acolo în iarna aceasta de câte două ori pe lună șezători instructive și de petrecere pentru copii. Li se vor spune povești, se vor ține scurte conferințe pentru ei, apoi cântece și declamațiuni și alte feluri de petreceri. Ideea este laudabilă.

Agitația. Curtea cu jurați din Timișoara a pedepsit pe învățătorul Daniil I. Ilicescu la 14 zile închisoare și 20 cor. amendă pentru că ar fi agitat pe vremea alegerilor.

Mulțămite. Subsemnatul, în numele comitatului parohial gr. ort. din Topârcea prot. Săliște, vin a aduce și pe această cale călduroase mulțămite D-lui director al filialei „Allina” din Brașov, Dr. Nicolau Vecerde, pentru suma de 1000 cor. cu care ca fiu de țaran fruntaș din această comună, a binevoit să contribuie la zidirea noului edificiu școlar ridicat în vara aceasta. Fimească marimosul donator și pe această cale călduroasele noastre mulțămite; iar tatăl cel ceresc să răsplătească această faptă creștinească cu îmbelșugare. Nicolau Isacu paroh.

Patriarhatul din Constantinopol și-a îndreptat privirea și asupra învățătorilor din Macedonia. A cerut guvernului turcesc să îndepărteze pe învățătorii din comuna Elassona, vil. Monastir, sub cuvânt că în acel ținut nu există Români și că agită numai populația ortodoxă.

Ciocniri de trenuri. Sâmbătă noaptea s'au întâmplat nu mai puțin ca trei ciocniri de trenuri pe căile ferate ungare. Una în Dunakész. Trenul express ce venia dela Viena s'a isbit într'un tren de povară ce aștepta în gara Dunakész. Istețimei conducătorului locomotivei e a se mulțami că nu s'a întâmplat o nenorocire mai mare. Câteva vagoane s'au scrobit și un călător a fost rănit. Pe tren călătoria chiar principele Bavariei Leopold.

A doua ciocnire s'a întâmplat în gara de vest din Budapesta. Trenul personal dela Cluj s'a isbit în caprele puse de stavilă în gară. A avut șese răniți.

Un alt tren de persoane s'a ciocnit în gara Ciurgo cu o locomotivă. Opt vagoane s'au ruinat și 7 persoane au fost rănite. Moarte de om din fericire nu s'a întâmplat.

Din public.†)

Prea Onorate Dle Redactor! Basiliu Basiota jude reg. în penzie a răspândit prin presă în August 1898 un pamflet (epistolă volantă) la adresa mea, tipărit în mai multe sute de exemplare sub titlul: „Un răspuns la întrebarea, că ce om este avocatul Basiliu Popp de Harșianu alias Harsány Papp László”, pentru care eu ca parte ofenzată am fost silit a-l da în judecată și a intentă proces criminal contra dănsului ca autorul aceluia pamflet.

În urma cercetării criminale duse la îndeplinire, și anume la pertractarea ordonată asupra acuzei mele Nrul 7365 din 1905 crim., în 21 Martie 1906 Basiliu Basiota văzându-se strămătorat și ca să scape de pedeapsa sigură ce-l aștepta după codul penal, a dat în scris înaintea tribunalului reg. din Alba-Iulia ca senat de acuză, și în prezența avocaților Dr. Adorján Sámuel și Dr. Mayer Ödön ca martori următoarea declarațiune subscrisă de mâna sa proprie:

Declarațiune.

„Fiindcă în decursul procesului criminal intentat contra mea de Basiliu Pop Harșianu pentru calumniare, vătămare de onoare și acuză falză, din rezultatul cercetării duse la îndeplinire în urma deciziunilor de sub Nrii 1342 din 1900, 1946 II. din 1900 și 1768 II din 1900, m'am convins, cumcă acuzele, pe cari le-am publicat în: „Un răspuns la întrebarea, că ce om este avocatul Basiliu Pop Harșianu alias Harsány Papp László?”, mai departe pe cari le-am dat la protocol înaintea judecătoriei reg. de cerc din Abrud în zilele de 10 Ianuarie 1899 și 12 Octomvrie 1900, sunt produsul unor informațiuni false și sunt neadevurate, prin urmare nu întârziiu a enunța aceasta prin declarațiunea prezentă, recunoscând pronunțat aceea, cumcă acuzele amintite nu s'au putut

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

dovedi nici prin cercetarea decursă și foarte amănunțită, ci chiar 'au invalidat, autorizez pe Basiliu Pop Harșianu, ca declarațiunea mea de față să o răspândească pe calea presei în modul cum îi va plăcea lui, și mă oblig, că speșele avute în cauza criminală amintită, în suma ce se va stabili de către judecătoria și eventual în calea apelațiunii, precum și pentru publicarea declarațiunii în trei ziare, i-le voi solvi în decursul unui an.

Dat în Alba-Iulia, în 21 Martie 1906.

Basiliu Basiota m. p.

În prezența noastră:

Dr. Adorján Sámuel m. p.
Dr. Mayer Ödön m. p.

„Sz. 329/1906

Ford. sorsz.

Hivathozással a nagyméltóságú m. kir. igazságügyi miniszteriumtól 5094/1898 elnöki szám alatt román nyelvű okiratok felvételére nyert jogosítványomra tanúsítom, hogy ezen román nyelvű fordítás az ide fűzött magyar nyelvű eredetijével szó és érteleme szerint egyező.

Kelt Nagyszébenben Egyezzerkilencszázhatodik (1906) évi december hó tizedik (10) napján.

Românește:

Pe baza autorizării primite de mine dela Inaltul Ministere reg. ung. de justiție sub nrul prezidial 5094/1898 de a compune documente în limba română — adeverez eu subscrisul notariu regesc prin aceasta și în limba românească, cumcă această traducere românească consună din cuvânt în cuvânt și la înțeles cu originalul unguresc aici adnexat.

Dat în Nagyszében (Sibiu), la zece (10) Decemvrie una mie nouă sute șase (1906).

Dr. Svastits Benő s. k. m. p.
Kiv. közjegyző., notár publ. reg.†)

Conform autorizării lui Basiliu Basiota, Vă rog Onorate dle Redactor, să binevoiti a publica această declarație în numărul proximal al preșutului D-Voastră ziar sub rubrica: „Din public” în locul prim și a-mi trimite exemplarul respectiv al ziarului, precum și nota șeselor avute cu publicarea.

Sibiu, în 12 Decemvrie 1906.

Cu deosebită stimă:

Basiliu P. de Harșianu
advocat.

Teatru.

Mercuri, în 19 Decemvrie, *Die Lustige Witwe*, operetă în 3 acte, de V. Leon și L. Stein. Musica de Franz Lehar.

Joi, *Das Glashauss*, comedie în 3 acte, de Oskar Blumenthal.

„Cartea de Aur” vol. IV. A apărut vol. IV din „Cartea de Aur, sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară”, de Teodor V. Păcățian. În volumul acesta sunt publicate vorbirile deputaților români rostite în dieta țării în sesiunea parlamentară din anii 1865—68, și e dată în întregime, după notele stenografice, discuția asupra legii de naționalități, votată la finea acestei sesiuni. La finea volumului e dată apoi și lista abonaților. Volumul are 864 pagini, formatul celorlalte volume, și costă 10 cor. exemp. broșat, 12 coroane cel legat. Cu același preț se dau și celelalte volume anterioare. Comandate toate volumele deodată, se acordă, la cerere, înlesnire de plată, care se poate face în rate lunare. A se adresă autorului publicațiunii, în Sibiu, (Nagyszében).

Oleul simplu de pește

are așa un gust de greș și se mistue așa de rău, încât copiilor și oamenilor mai aleșgători nici nu se poate da. Puterea de nutrire și vindecare a oleului de pește este accesibilă pentru oricine deoarece în forma „Emulsion”-ului lui Scott, oleul de pește e liber de orice însușire neplăcută. „Emulsion”-ul lui Scott e gustos, se mistue ușor și-i de-o eficacitate de trei ori mai mare ca oleul simplu de pește. „Emulsion”-ul lui Scott nu cauzează nici o neregularitate și totdeauna are o influință binefăcătoare. VII 252 2—4

Pescarul cu batogul cel mare este dovada pentru adevărata procedură a lui Scott.

Trimțându-se 75 fileri în mărci postale, și amintind de jurnalul acesta se trimite sticle de probă franco de către:



Dr. EMIL BUDAI „Stadtapotheke”
BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Prețul sticlei originale: cor. 2.50.
Se capătă în toate farmaciile.

Cărți și reviste.

Geschichte der rumänischen Literatur von G. Alexici. Invitat din partea unui editor de cărți din Lipsca, domnul Dr. G. Alexici, profesor de limba și literatura română în Budapesta, a scris în nemțeste istoria literaturii românești, cu multă bunăvoință, însă cu puțin noroc, pentru că lucrarea sa nu poate mulțami pe nimeni. E o carte scrisă cu prea mare pripeală, în care multe lucruri sunt expuse cu greșală, iar și mai multe lucruri nu sunt amintite de loc. Astfel publicului german, pe seama căruia a fost menită cartea nu i-se dă iconana fidelă a literaturii noastre din trecut și prezent. Cartea se începe de altcum cu o introducere, despre Români, limba și cultura lor, după care urmează capitli următori: 1. Poezie populară română; 2. Literatura dialectică română; 3. Pregătirile pentru literatura de artă română în Ardeal; 4. Pregătirile pentru literatura de artă în principatele române; 5. Florile prime ale literaturii naționale române sub influința aristocratizmului și a cosmopolitizmului; 6. Primele flori ale literaturii naționale române sub influința curentului patriotic-poporal. Incheiere. Registru.

Cartea a tipărit-o firma C. F. Amelang, din Lipsca, are 196 pagini și costă un exemplar 4 cor. 80 fil.

Viitoriul, Nr. 6—7. Revistă bilunară bisericască aduce mai mulți articoli de valoare: Statistica în bine, Instituțiile de progres social la încep. sec. XX. Fapte supranaturale, Cine poate predică, etc. La an 6 lei.

Amicul tinerimei Nr. 9—10 cuprinde un articol omagiu pentru Florian Porcius, apoi mai multe istorisiri pentru copii, o mică piesă teatrală „Adevărul”, câteva povești și articoli de știință. Numărul acesta e foarte bogat.

„**Biblioteca copiilor**”. Cel mai frumos și mai potrivit dar de Crăciun pentru copii dela 6—14 ani este: „**Biblioteca copiilor**” de A. O. Maior. Vol. I. și II. Aceste volume cuprind: piese de teatru, bazme, povestiri și frumoase ilustrațiuni. Se află de vânzare la orice librărie românească din Ungaria și România sau la Administrația revistei „Luceafărul”, Sibiu (Nagyszében), Schewisgasse 2. Prețul: 1 cor. 60 bani sau 2 lei. Plus porto poștal 20 bani.

Viața, amorul și moartea, cugetări filozofice de Schopenhauer, au apărut în editura „**Bibliotecei pentru toți**” în traducere făcută de dl Constantin Pestreanu. Traducerea e făcută cu îngrijire, maximele și cugetările filozofului german sunt redactate exact. Prețul 60 bani. Cererile se fac pe adresa librăriei editoare Leon Alcolay la București. Catalogul complet al acestei biblioteci ce cuprinde peste 250 volume din operele de căpetenie ale scriitorilor români și străini, se trimite gratis și franco la cerere.

„**Lectura**” Nr. 1, anul I. Scopul revistei este să publice operele de valoare ale autorilor de valoare români și străini. Nr. 1 aduce poezii de Eminescu: Se bate, Alexandri: Pohod na Sibir și Oct. Goga: Noi și Rugăciune, apoi proză de Creangă: Ivan Turbinca, Cervantes: Don Quichote, Flamarion: Planetele, Odobescu: Pseudokinigetikos și începutul romanului lui Lermontoff: Un erou al timpului nostru. Apare lunar în București, str. Vânătorului 14. Prețul la an 7 lei.

Poșta redacției.

Almașul mic. Nu putem deschide discuție asupra temei slevate, din mai multe motive. Așa știm însă, că cercurile competente se ocupă de mult cu chestia și la timpul oportun vor face pașii de lipsă, în înțelesul vederilor dtale.

Nr. 649—1906.

[305] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa III Unguraș, protopresbiteratul Ungurașului, devenită vacantă prin pensionarea parohului, prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post, sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înaintă rugărilor în regulă instruite la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, și au a se prezenta înainte de alegere în biserică spre a cântă, cuvântă și celebra pentru a fi cunoscuți poporului.

Oficiul protopresbiteral român gr.-or. al Ungurașului în conțelegere cu comitetul concernent.

Fizeș-Sânpetru, 1/14 Decembrie 1906.

Pavel Roșca,
protopresbiter.

Nr. 1096—1906.

[306] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul paroh Simeon Dorca din parohia Loamăș cu filia Mândra, protopresbiteratul Sibiuului, în urma rescriptului Preaven. Consistoriu arhidiecezan din 20 Novembre a. c. Nr. 11069 Bis. să scrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din toate venetele parohiale fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înaintă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul sus indicat, cu îndatorirea de a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în biserică pentru a cântă respective a celebra și cuvântă.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Sibiuului în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Sibiu, 3 Decembrie 1906.

Ioan Papiu
protopresbiter.

Dela Librăria arhidiecezană din Sibiu (Nagyszében) se pot procura

Cuvântări liturgice

de arhimandritul Nicodem Munteanu
cu prețul de 1 cor. 50 fil., plus 10 fil. porto.

Ghiață de patinat
în

grădina „Flora”.

Abonamentul pentru domni și dame câte 3 cor., pentru copii 2 cor.
Inscrierile se fac în grădina Flora, zilnic dela 8—12 a. m. și dela 2—4 p. m.

Pentru binevoitorul sprijin se roagă cu deosebită stimă

[303] 3—3 văd. Eva Bacilla.



Viță de vie nobilitată.

Ca și în anii trecuți așa și acum
Prima plantațiune de viță nobilitată
de pe Târnave

Propri: Fr. Caspari, Mediaș 44, (Transilvania) a fost singura în întreaga țară, care a liferat mușterii săi cele mai sănătoase și mai curate sorte de viță de vie nobilitată. Dar și în viitor numai dela această firmă se pot procura cele mai variate sorte de viță nobilitată, pentru vin de masă, desert etc., — prin a căror plantare și producere proprietarul viilor a obținut rezultatele cele mai frumoase.

Catalog ilustrat cu multe scrisori de mulțumită și recunoștință se trimite la cerere gratis și franco. [253] 22—40

Spre binevoitoare atenție!

Recomand On. public magazinul meu bine sortat în haine de bărbați și de copii, făcute cu gust numai din stoffe mai bune, durabile și moderne. Cu toate că materialul s'a scumpit, vând foarte efin cu bani gata sau pe lângă plătire în rate. Deci ocaziunea-i binevenită pentru fiecare, ca și cu bani puțini să se poată îmbrăca bine și efin.

Rog Onor. public de binevoitorul sprijin. [304] 1—3

Cu deosebită stimă:

Es. Samu,

hala de vânzare vieneză, magazin de haine de bărbați și de copii, ghețe, albituri, pălării, giamentane, etc.

Medgyes, strada Fărcaș nr. 1.

Nu numai cetit

dar și probat trebuie
săpunul din lapte de crin
— Steckenpferd —

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E (mai nainte săpun din lapte de crin al lui Bergmann, marca 2 băieși), dacă dorește oarecine să aibă teint alb și liber de pistru cum și o colorare delicată a feții.

Se află de vânzare cu 80 fil. în Sibiu la farmacia „la urs” (piața mică), farmacia E. Rummler, str. turnului, C. Müller, piața mare, drogeria Carl Morseher, str. cisnădiei, I. B. Misselbacher sen., piața mare, G. Meltzer str. cisnădiei și gusteriții, piațamică prima fabrică transilv. de luminări de stearin (str. cisnădiei), Carol Arz (str. cisnădiei), cum și în Sibiu la farmacistul W. Lingner, I. B. Misselbacher.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle



pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Nu e mijloc secret

aparatură vindecă și folosesc contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sg. riciuri de inimă, asma, auzul greu, sg. riciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, receală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incusee din toate părțile lu nei cari prețesc cu multă mire invențiunii mea și ori-cine pde examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimité banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deore-ce „Ciasul-Volta atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.—
folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi
de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.—
folosibil la copii și femei de constituție forte
slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țără și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.

Cărți teologice.

- Sf. Vasilie, traducere de I. P. S. Metropolit-Primat D. D. Iosif 3—
Istoria bisericească de Evagrie, traducere de acelaș 3—
Istoria bisericească de Socrat, traducere de acelaș 3-50
Note și meditațiuni asupra psalmilor, în 3 vol., de P. S. Episcop de Argeș Gherasim Timuș 12—
Dicționar Aghiografic, cuprinzând pe scurt viețile sfinților de acelaș autor 6—
Sfântul Athanasie, de acelaș 5—
Istoria bisericească, în 2 volume. 1280 pagini, de prof. Eus. Popovici, trad. de P. P. S. S. Episcopi Gerasim al Argeșului și Athanasie al Râmnicului; amândouă volumele 12—
Sf. Apostol Paul după sf. scriptură, de Dr. C. Chiricescu 150
Ermeneutica biblică, ed. II, de acelaș 250
Călăuză predicatorului, de Dr. C. Chiricescu și Ion Const. Nazarie 6—
Viața Domnului nostru Iisus Christos, în 2 vol., de Didon, traducere de același, ambele vol. 9—
Apologetica creștină în 2 vol., de păr. Nazarie 10—
Teologia dogmatică vol. I—III, trad. după Silvestru de Canev Compendiu de teologia simbolică, de I. Mihăilescu 3—
Istoria bisericească și viața lui Constantin cel mare, de Eusebiu trad. de Iosif Gheorghian 4—
Istoria bisericească, de Sozomen, trad. de I. P. S. Iosif Gheorghian 4—
Slujba învierii în prea sfânta Duminică a Paștilor 3—
Archeologia biblică, de Is. de Onciul, broș. 16—
Archeologia biblică, de Dr. Chiricescu 2—
Cartea psalmilor (traducere și explicare), de Is. de Onciul 650
Didahi (tovățături), de Ilie Meniat Espunerea Doctrinei 120

- Introducere în Test. vechiu, de Is. de Onciul 11—
Explicarea Evangeliilor, de Mihăilescu 2-40
Introducere în Cărțile noului Testament, de Dr. Ioan Cornoiu
Introducere în sf. Cărți ale Testamentului vechiu, de Dr. Chiricescu 3—
Liturgia, de Calinescu 2-50
Liturgia, de N. Filip 6—
Teologia dogmatică, de Calinescu 3—
Dreptul bisericesc, de Dr. D. G. Boroian, 2 volume 14—
Evangeliile după Mateiu, Marcu și Luca, de Iuliu Olariu 5-60
Evangelia după Ioan, publicată de Dr. Iuliu Olariu 3—
Explicarea psalmilor din orologiu (ciaslov), de Dr. Iuliu Olariu 2-50
Scrierile părinților apostolești, trad. de Iuliu Olariu 1-50
Introducere în cărțile sfinte ale T. v. și N., de Dr. Iosif Olariu Manual de tipicul bisericeii ort., de Dr. Iuliu Olariu —80
Problema morală, de Dimitrie G. Boroian 1-50
Credință și știință, de Dim. G. Boroian 2—
Despre libertatea morală, de D. G. Boroian —60
Viața răposaiilor nostri și viața după moarte, trad. de Iosif, metropolit primat 2-50
Compendiu de drept bisericesc, de Vasilie Pocitan 6—
Compendiu de dreptul canonic, de A. bar. de Șaguna, broș. 3—
Enchiridion, adică carte manuală de canone cu comentariu de A. bsr. de Șaguna 4—
Genesis Evangeliilor, studiu biblic, de S. Popescu 1-60
Manual de studiu pastoral, compus de A. bar. de Șaguna 3—
Scrierea sf. Ioan Gură de aur 1—
Testamentul nou 1—
Noul așezământ, de Dr. N. Nițulescu 1-50

A se procura dela

Librăria arhidiecezană